

Brusel 3. října 2025
(OR. en)

13260/25

LIMITE

ECOFIN 1247

ENV 894

CLIMA 371

FIN 1118

ECB

EIB

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegation

Předmět: Financování opatření v oblasti klimatu

– návrh závěrů Rady o financování opatření v oblasti klimatu

NÁVRH ZÁVĚRŮ RADY
O MEZINÁRODNÍM FINANCOVÁNÍ OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU 2025

RADA EVROPSKÉ UNIE

1. BERE S HLUBOKÝM ZNEPOKOJENÍM NA VĚDOMÍ zjištění, která uvedla Světová meteorologická organizace ve své zprávě z roku 2025 nazvané Aktualizace desetiletých prognóz v oblasti klimatu, že rok 2024 byl nejteplejším rokem v zaznamenané historii, přičemž celosvětová průměrná povrchová teplota se odhaduje na $1,55\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 0,13\text{ }^{\circ}\text{C}$ nad referenční hodnotou z let 1850–1900, a ZDŮRAŽŇUJE průzkum Eurobarometru z roku 2025, podle něhož 85 % Evropanů považuje změnu klimatu za vážný problém.
2. ZNOVU POTVRZUJE závazek Evropské unie plnit dlouhodobý teplotní cíl Pařížské dohody, jímž je omezit nárůst teploty na $1,5\text{ }^{\circ}\text{C}$. VYJADŘUJE znepokojení nad značnými a rostoucími náklady spojenými s globální nečinností v oblasti změny klimatu. V této souvislosti ZDŮRAŽŇUJE naléhavost trvalého úsilí na vnitrostátní úrovni a zásadní význam mnohostranných opatření a mezinárodní spolupráce při řešení globální klimatické krize a současném vytváření skutečných hospodářských příležitostí a podpoře udržitelného růstu. VYZÝVÁ všechny smluvní strany, aby do doby konání konference COP30 předložily vnitrostátně stanovené příspěvky s ambiciózními absolutními cíli snížení emisí v rámci celého hospodářství, které se budou vztahovat na všechny skleníkové plyny, odvětví a kategorie a budou v souladu s dlouhodobým teplotním cílem, jímž je omezit nárůst teploty na $1,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, s výsledkem prvního globálního hodnocení a nejlepšími dostupnými vědeckými poznatky.
3. ZDŮRAŽŇUJE, že v souvislosti s posílenými vnitrostátními a mnohostrannými opatřeními v oblasti klimatu má financování opatření v oblasti klimatu i nadále klíčový význam, a VYZDVIHUJE, že při dosahování výsledků a dopadu v praxi je důležité zajistit jeho nákladovou efektivnost a účelnost, a to prostřednictvím smysluplných opatření v oblasti klimatu a transparentního a inkluzivního provádění. PŘIPOMÍNÁ, že bylo dosaženo společného cíle, jímž je uvolnění 100 miliard USD ročně pro rozvojové země na financování opatření v oblasti klimatu, a významný příspěvek EU a jejích členských států v tomto ohledu. ZNOVU POTVRZUJE svůj závazek pokračovat v plnění tohoto cíle do roku 2025 a VYZÝVÁ třetí země, aby k dosažení tohoto společného cíle rovněž přispívaly.

4. OPĚTOVNĚ POTVRZUJE, že EU a její členské státy jsou odhodlány reagovat na to, že je naléhavě zapotřebí do roku 2025 zdvojnásobit ve srovnání s úrovněmi z roku 2019 objem finančních prostředků, který rozvinuté země uvolňují a kolektivně poskytují rozvojovým zemím za účelem jejich přizpůsobení se změně klimatu, a BERE NA VĚDOMÍ, že příspěvek rozvinutých zemí dosáhl v roce 2022 výše 32,4 miliardy USD. VYZÝVÁ, aby byly dále posilovány synergie mezi financováním pro účely agend týkajících se klimatu, biologické rozmanitosti a udržitelného hospodaření s půdou.
5. VÍTÁ rozhodnutí o novém kolektivním kvantifikovaném cíli, jež se týká financování opatření v oblasti klimatu, které bylo přijato na 6. konferenci smluvních stran sloužící jako zasedání smluvních stran Pařížské dohody (CMA6). PŘIPOMÍNÁ rozhodnutí, kterým se stanoví cíl získat z nejrůznějších veřejných i soukromých, dvoustranných a mnohostranných zdrojů, včetně alternativních zdrojů financování, alespoň 300 miliard USD ročně do roku 2035 na podporu opatření smluvních stran z rozvojových zemí v oblasti klimatu, a to v souvislosti se smysluplnými a ambiciózními opatřeními v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí a transparentností provádění. ZDŮRAZŇUJE, že v rozhodnutí o novém kolektivním kvantifikovaném cíli se počítá s rozšířením okruhu přispěvatelů za účelem dosažení cíle ve výši 300 miliard USD, přičemž rozvinuté země mají vedoucí úlohu. UZNÁVÁ příspěvek smluvních stran z řad rozvojových zemí na dobrovolném základě a dobrovolný záměr smluvních stran započítat veškeré odtoky finančních prostředků související s klimatem z mezinárodních rozvojových bank a finanční prostředky související s klimatem, jež tyto banky uvolnily, za účelem dosažení tohoto cíle, a VYZÝVÁ všechny aktéry, kteří jsou schopni tak učinit, aby zvýšili své úsilí o navýšení financování opatření v oblasti klimatu a přispěli k novému kolektivnímu kvantifikovanému cíli v souladu s vyvíjejícími se povinnostmi a schopnostmi. S USPOKOJENÍM KONSTATUJE, že rozhodnutí o novém kolektivním kvantifikovaném cíli poskytuje rámec pro nový a holistický přístup k posílení celosvětového úsilí o financování opatření v oblasti klimatu.

6. ZDŮRAZŇUJE rozhodná opatření EU na vnitrostátní i mezinárodní úrovni, a to od navrhování politik až po investice, které přispívají ke globálnímu financování a globálním řešením dopadů změny klimatu. PŘIPOMÍNÁ, že EU a její členské státy jsou spolu s Evropskou investiční bankou (EIB) největšími poskytovateli mezinárodních veřejných finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu s vysokým podílem zvýhodněného financování i kombinovaného financování. UZNÁVÁ, že mezinárodní veřejné financování klimatických opatření, včetně vysoce zvýhodněného financování, má i nadále zásadní význam pro podporu zranitelných zemí a komunit, zejména těch, které mají omezenou kapacitu k přizpůsobení se změně klimatu a které jsou dopady změny klimatu neúměrně zasaženy, především pro nejméně rozvinuté země a malé ostrovní rozvojové státy. UZNÁVÁ v tomto ohledu důležitou úlohu vertikálních klimatických a environmentálních fondů a PŘIPOMÍNÁ rozhodnutí v rámci nového kolektivního kvantifikovaného cíle pokračovat v úsilí o to, aby se nejpozději do roku 2030 roční odtoky finančních prostředků z mnohostranných klimatických fondů v porovnání s úrovní roku 2022 alespoň ztrojnásobily.
7. ZDŮRAZŇUJE, že v letech 2019 až 2023 EU a její členské státy zvýšily svůj mezinárodní finanční příspěvek na přizpůsobení se změně klimatu v rozvojových zemích o 75 %, zatímco financování EIB určené na přizpůsobení se změně klimatu v rozvojových zemích se od roku 2022 zčtyřnásobilo a v roce 2024 dosáhlo 31% podílu na financování udržitelnosti v oblasti klimatu a životního prostředí mimo EU. ZNOVU POTVRZUJE trvalý závazek EU podporovat a urychlovat společné úsilí o adaptační opatření, zejména podporovat zranitelné země, aby se přizpůsobily dopadům změny klimatu, mimo jiné prostřednictvím reakce na potřeby a priority nastíněné našimi partnery z rozvojových zemí v rámci dárcovských dialogů.
8. VÍTÁ významný pokrok, jehož bylo dosaženo v rámci fondu pro kompenzaci ztrát a škod, včetně vypracování barbadoských postupů provádění a přidělení prostředků na počáteční fázi jeho činnosti ve výši 250 milionů USD na období 2025/26, přičemž minimální úroveň přidělených prostředků činí 50 % pro malé ostrovní rozvojové státy a nejméně rozvinuté země. KONSTATUJE, že EU a její členské státy k dnešnímu dni přislíbily finanční zdroje ve výši přibližně 68 % celkových závazků fondu.

9. VÍTÁ rozhodnutí o novém kolektivním kvantifikovaném cíli, v němž se všechny zúčastněné strany vyzývají, aby spolupracovaly s cílem umožnit navýšení finančních prostředků určených pro rozvojové země na opatření v oblasti klimatu ze všech veřejných i soukromých zdrojů na nejméně 1,3 bilionu USD ročně do roku 2035, a v tomto ohledu OCEŇUJE úsilí předsednictví COP29 a COP30 ohledně „plánu od Baku po Belém“ na navýšení na 1,3 bilionu USD. SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ spolupráci se všemi aktéry s cílem určit kroky a opatření přispívající k uvolnění finančních prostředků ve výši 1,3 bilionu USD, zejména s cílem mobilizovat další soukromé finanční prostředky pro rozvojové země. VYZÝVÁ k přijetí takových opatření a kroků, které uvolní nové zdroje financování opatření v oblasti klimatu, usnadní mobilizaci vnitrostátních zdrojů a odstraní překážky v přístupu k financování opatření v oblasti klimatu a zároveň zohlední odlišné vnitrostátní absorpční a prováděcí kapacity.
10. SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ plán od Baku po Belém, který bude odrážet naléhavou potřebu a transformační potenciál pro uvolnění výrazně většího objemu soukromého kapitálu na opatření v oblasti klimatu a jeho úlohu při urychlování nezbytných investic do ekologické transformace všech ekonomik. ZDŮRAŽŇUJE, že přilákání soukromých investic vyžaduje příznivé prostředí na všech úrovních, které začleňuje hledisko klimatu do makroekonomických, fiskálních a finančních politik a nástrojů a podporuje interoperabilitu vnitrostátních a mezinárodních finančních systémů. To by mohlo zahrnovat mimo jiné stanovování cen uhlíku, reformy dotací na fosilní paliva, finanční předpisy, srovnatelné a spolehlivé zveřejňování finančních informací souvisejících s klimatem, veřejné investice, udržitelné postupy zadávání veřejných zakázek a vypracování důvěryhodných a ambiciózních vnitrostátních plánů v oblasti klimatu podložených spolehlivými investičními strategiemi a nákladově efektivními prováděcími plány. ZDŮRAŽŇUJE, že pro zachování stability finančního systému je důležité řídit jak rizika související s transformací, tak fyzická rizika, mimo jiné je třeba při přechodu zemí na nulové čisté emise dále zvážit začlenění klimatických rizik do obezřetnostních rámců. OČEKÁVÁ, že tyto prvky budou v rámci tohoto plánu zohledněny.

11. VÍTÁ celosvětové úsilí o rozvoj a posílení nástrojů umožňujících financování opatření v oblasti klimatu, které se odráží mimo jiné v činnosti skupiny G20, koalice ministrů financí pro opatření v oblasti klimatu a dalších iniciativ. BERE NA VĚDOMÍ práci vykonanou na 30. zasedání skupinou ministrů financí a její priority a očekávané výsledky. ZDŮRAZŇUJE význam posílené spolupráce mezi mezinárodními rozvojovými bankami, národními rozvojovými bankami, rozvojovými finančními institucemi a mnohostrannými klimatickými fondy v souladu s akčním plánem v oblasti komplementarity a koherence, který byl zahájen na konferenci COP29, a činností pracovní skupiny skupiny G20 pro udržitelné financování s cílem posílit mezinárodní architekturu financování opatření v oblasti klimatu, a zvýšit tak dopad, účinnost a schopnost mnohostranných klimatických fondů mobilizovat soukromé investice.
12. ZDŮRAZŇUJE, že veřejné finanční prostředky, včetně zvýhodněných veřejných finančních prostředků a podpory vývozních úvěrů, mají při mobilizaci soukromých toků úlohu katalyzátoru. PŘIPOMÍNÁ strategický přístup EU a jejích členských států k veřejným finančním prostředkům, který zahrnuje využívání finančních nástrojů, jako je Evropský fond pro udržitelný rozvoj plus, k tomu, aby sloužily jako platformy pro katalytické financování, pokračování v práci na globální iniciativě pro zelené dluhopisy s cílem sloučit veřejné zdroje a soukromý kapitál za účelem rozšíření trhů se zelenými dluhopisy v zemích s nízkými a středními příjmy nebo zapojení do unijní strategie Global Gateway, která nabízí řadu nástrojů pro sdílení rizik až do výše 40 miliard EUR na podporu významných investic v partnerských zemích v rámci přístupu „tým Evropa“.
13. ZDŮRAZŇUJE, že v zájmu dalšího navýšení financování opatření v oblasti klimatu, sladění finančních toků s cestou k nízkým emisím skleníkových plynů a rozvojem odolným vůči změně klimatu musí pokračovat reforma finanční architektury v každé zemi i na mezinárodní úrovni. VYZÝVÁ všechny aktéry, včetně ústředních vlád a místních orgánů, mezinárodních finančních institucí, národních rozvojových bank, dobročinných organizací, soukromých a institucionálních investorů, aby v souladu se svým mandátem společně usilovali o dosažení tohoto cíle. VÍTÁ práci vykonanou v rámci zasedání v Šarm aš-Šajchu, jež prohloubilo porozumění čl. 2 odst. 1 písm. c) a jeho vztah k článku 9 Pařížské dohody, a OČEKÁVÁ, že smluvní strany uznají nově vznikající porozumění klíčovými prvky této dohody a rozhodnou o dalším významném postupu podle čl. 2 odst. 1 písm. c) na zasedání CMA7.

14. ZDŮRAZŇUJE klíčovou úlohu mezinárodních rozvojových bank a dalších mezinárodních finančních institucí při zvyšování financování opatření v oblasti klimatu ze všech zdrojů a při plnění jejich příslušných závazků a příslibů a VYZÝVÁ všechny akcionáře, aby podpořili nezbytné posílení mezinárodních rozvojových bank, aby mohly plnit své úkoly v odpovídajícím rozsahu a dosáhnout souladu s cíli Pařížské dohody, pokud jde o urychlení provádění globálních opatření v oblasti klimatu. Důrazně **PODPORUJE** jejich probíhající reformu, která spočívá v provádění plánu skupiny G20 pro lepší, větší a efektivnější mezinárodní rozvojové banky. To pomůže zemím lépe plnit cíle udržitelného rozvoje a stimulovat investice tím, že sníží rizika projektů, nabídne řešení kombinovaného financování, financování v místní měně, řešení pro měnové zajištění, zvýší transparentnost jejich údajů o úvěrovém riziku a posílí zvýhodněné poskytování úvěrů, čímž pomůže uvolnit rozsáhlé soukromé investice a zároveň zajistí dlouhodobou finanční stabilitu a spolehlivé úvěrové ratingy mezinárodních rozvojových bank. **ZNOVU OPAKUJE** výzvu adresovanou mezinárodním rozvojovým bankám, aby v rámci svého sladění s cíli Pařížské dohody co nejdříve postupně ukončily financování související s fosilními palivy a aby v této souvislosti komplexním způsobem podávaly zprávy o úsilí a pokroku.
15. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba dále zkoumat inovativní možnosti, jak rozšířit zdroje zvýhodněného financování opatření v oblasti klimatu, zejména pro přizpůsobení se změně klimatu, a to i prostřednictvím nástrojů, jako je stanovení ceny uhlíku, poplatky za provádění opatření v oblasti klimatu a posílení environmentálních pobídek pro dosažení nulových emisí. **VÍTÁ** významný pokrok, jehož smluvní strany dosáhly, pokud jde o rámec Mezinárodní námořní organizace pro nulové čisté emise s cílem podpořit přechod námořního odvětví na lodní dopravu s nízkými emisemi prostřednictvím inovací, financí a mezinárodní spolupráce, a jeho potenciál mobilizovat inovativní zdroje financování opatření v oblasti klimatu. **BERE NA VĚDOMÍ** práci pracovní skupiny pro globální solidární odvody, jejímž cílem je identifikovat a rozvíjet inovativní zdroje financování s cílem pomoci řešit společenské a klimatické výzvy, zejména pro nejzranitelnější země. **BERE NA VĚDOMÍ** výsledky konference OSN o financování rozvoje konané v roce 2025 v Seville, zejména pokud jde o inovativní nástroje, jako jsou zelené dluhopisy, předem plánované financování katastrof a dluhové nástroje související s klimatem.

16. ŽÁDÁ Evropskou komisi, aby poskytla přehled mezinárodních toků financování klimatických opatření z EU za rok 2024, a to i z jejích členských států a Evropské investiční banky, tak aby jej Rada mohla potvrdit před zasedáním COP30 (30. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu).
-